

L u t e r a   A k a d ē m i j a s
AKADĒMISKĀS ĒTIKAS KODEKSS

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Nodibinājuma „Lutera Akadēmija” (Turpmāk- LA) ētikas kodekss (turpmāk – kodekss) nosaka LA personāla profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipus. Kodekss ietver LA personāla godprātīgas un atbildīgas rīcības principus un normas.
- 1.2. **Kodeksa mērķis** ir sekmēt akadēmisko izcilību un veicināt LA personāla kopdarbību Latvijas izglītības un zinātnes labā. Kodekss ir spēkā LA akadēmiskajā darbā un savstarpējā saziņā.
- 1.3. **Kodeksa uzdevums** ir veidot zināšanu apguvei, brīvai domu apmaiņai un cilvēka personības pilnveidei labvēlīgu vidi.
- 1.4. Kodekss ir veidots saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi un citiem normatīvajiem aktiem. Situācijās, kas nav minētas šajā kodeksā, personāls rīkojas saskaņā ar vispārējām uzvedības normām un LA iekšējiem reglamentējošajiem dokumentiem.

2. Kodeksā lietoto terminu skaidrojums

- 2.1. Personāls ir visi LA mācībspēki, zinātniskie darbinieki, vadība, vispārējais personāls un studējošie.
- 2.2. Akadēmiskais personāls - attiecīgās augstskolas akadēmiskajos amatos ievēlētie.
- 2.3. LA vadība- Rektora vietnieks, Studiju prorektors vai kāds cits administrācijas pārstāvis.
- 2.4. Mācībspēks ir fiziska persona ar atbilstošu kvalifikāciju, kura īsteno studiju procesu.
- 2.5. Zinātniskais darbinieks ir fiziska persona ar atbilstošu kvalifikāciju, kura veic zinātnisko darbību.
- 2.6. Vispārējais personāls ir administratīvais personāls, mācību palīgpersonāls, tehniskais, saimnieciskais un cits personāls, izņemot akadēmisko personālu.
- 2.7. Studējošais ir students vai klausītājs, kas apgūst izglītības programmu.
- 2.8. Ētikas komisija – pārstāv LA ieinteresētās puses: 1 studējošo, 1 akadēmiskā personāla, 1 vispārējā personāla pārstāvis (kas izpilda arī sekretāra funkciju), kuri sekmē Akadēmiskās ētikas kodeksa īstenošanu, apspriež un izskata jautājumus, kas attiecas uz Akadēmiskās ētikas kodeksa pārkāpumiem, sniedzot ierosinājumus LA vadībai lēmuma pieņemšanai un informēt par savu lēmumu LA ieinteresētās puses.

3. Akadēmiskā godīguma pamatprincipi

3.1. Akadēmiskais godīgums ir personāla apņemšanās savā attieksmē un uzvedībā balstīties uz šādām pamatvērtībām:

3.1.1. Godīgums un taisnīgums;

3.1.2. Cieņa un koleģialitāte;

3.1.3. Atbildība;

3.1.4. Lojalitāte ;

3.1.5. Akadēmiskā brīvība.

3.2. Godīgums un taisnīgums

Princips raksturo ētisku, argumentētu, savstarpējā uzticamībā balstītu rīcību, kas attur no interešu konflikta, maldināšanas, savtīguma, vērtējuma neobjektivitātes, plaģiātisma.

3.3. Cieņa un koleģialitāte

Princips ietver labas pārvaldības praksi atklātu, demokrātisku un līdztiesīgu attiecību veidošanā, sekmējot LA personāla savstarpēju sadarbību kopīgai atbildībai par kvalitatīvu izglītību un zinātnisko darbu.

3.4. Atbildība

Princips nozīmē gatavību pildīt akadēmiskās saistības, paredzēt savas rīcības sekas un atturēties no rīcības, kas var nodarīt kaitējumu LA darbam, koleģiālām attiecībām un sabiedrībai. Atbildība attiecas arī uz pašpilnveidi, kļūdu un nepilnību atzīšanu un labošanu.

3.5. Lojalitāte

Princips nosaka brīvprātīgu iekļaušanos LA kopienā, godprātīgu un taisnīgu tās interešu ievērošanu un aizstāvēšanu, ceļot LA prestižu, veicinot tās atpazīstamību. Personāls savus pienākumus pilda, veicinot sabiedrības uzticēšanos Akadēmijai un atturoties no darbībām, kas varētu negatīvi ietekmēt lēmuma pieņemšanu un mazināt LA autoritāti un darbības nozīmi.

3.6. Akadēmiskā brīvība

Princips nodrošina iespēju radoši, patstāvīgi un atbildīgi noteikt un īstenot zinātniskās, izglītības un pašizglītības intereses. Akadēmiskā brīvība respektē citu tiesības brīvi paust savu viedokli, godprātību ideju izklāstā un to īstenošanā. Akadēmiskā brīvība balstās uz attīstītu kritisku un radošu domāšanu.

4. Ētikas principu pielietojums

4.1. Akadēmiskā personāla, mācībspēku un zinātnisko darbinieku rīcība:

4.1.1. nodrošina kvalitatīvu izglītību, sekmē zinātniskās darbības vides attīstību, veicina studējošo ieinteresētību un vēlmi pilnveidoties;

- 4.1.2. ar cieņu izturas pret kolēģiem un studējošajiem, viņu idejām un viedokļiem, uztur lietišķas, profesionālas un koleģiālas attiecības, ievēro līdztiesību, nepieļaujot augstprātību, diskrimināciju un akadēmisko vardarbību;
- 4.1.3. izstrādā radošas studentu darba formas, savlaicīgi, godprātīgi un taisnīgi novērtē studējošo darbu;
- 4.1.4. respektē studējošo atklātību un uzticēšanos, publiski neizpaužot studējošo uzticēto informāciju. Aizsargājot personas privātumu, atturas arī no savu bijušo un esošo studentu sekmju un uzvedības publiskas apspriešanas;
- 4.1.5. ar savu paraugu veicina akadēmiskas uzvedības un savstarpējo attiecību kultūru LA un ārpus tās;
- 4.1.6. atbalsta un uztur akadēmisku un profesionālu godīgumu, neradot nosacījumus akadēmiskā negodīguma izpausmēm, seko līdz studentu darba izstrādes procesam, nepieļauj plaģiātu, norakstīšanu, citu intelektuālā īpašuma negodprātīgu izmantošanu vai cita veida krāpšanos;
- 4.1.7. zinātniskie darbinieki godprātīgi izturas pret pētījumā iesaistītām personām, nenodara tām kaitējumu un respektē iegūtās informācijas konfidencialitāti;
- 4.1.8. godprātīgi un ar cieņu izturas pret citu intelektuālo īpašumu, nepieļaujot plaģiātu un krāpšanos;
- 4.1.9. izglītības darbā balstās uz daudzveidīgu informāciju, neizceļot tikai savus sasniegumus;
- 4.1.10. neiesaistās darījumos un zinātniskajā darbībā, kas vājina akadēmisko brīvību un neatkarību;
- 4.1.11. atturas iesaistīties darījumos, kas nodara kaitējumu LA un zinātnes prestižam kopumā.

4.2. Studējošo rīcība:

- 4.2.1. ar cieņu izturas pret ikvienu LA personāla pārstāvi, viņa idejām un viedokļiem, uztur lietišķas un koleģiālas attiecības, ievēro līdztiesību, nepieļaujot augstprātību, diskrimināciju un vardarbību;
- 4.2.2. ir līdzatbildīgi mācību procesā un tā kvalitātē, velta visas pūles zināšanu ieguvei lekcijās, praktiskajās nodarbībās un patstāvīgajā darbā un godprātīgi pilda akadēmiskās saistības;
- 4.2.3. ievēro akadēmisko etiķeti uzrunā, savstarpējās attiecībās un uzvedībā;
- 4.2.4. atbalsta un uztur akadēmisku un profesionālu godīgumu, nepieļauj plaģiātu,
- 4.2.5. norakstīšanu, citu intelektuālā īpašuma negodprātīgu izmantošanu vai krāpšanos;
- 4.2.6. ir koleģiāli un savstarpēji izpalīdzīgi, gādā par kopīgu akadēmisku mērķu īstenošanu.

4.3. Vispārējā personāla un vadības rīcība:

- 4.3.1. godprātīgi un atbildīgi pilda savus amata pienākumus;
- 4.3.2. ievēro cieņpilnu savstarpējo attiecību kultūru;
- 4.3.3. godprātīgi un savlaicīgi veicina informācijas apriti un nodrošina tās ticamību un konfidencialitāti.

5. Kodeksa normu pārkāpumu izskatīšana

- 5.1. Ētikas normu pārkāpumus izskata LA Ētikas komisija. Komisija izvērtē sūdzības un iesniegumus par profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipu neievērošanu un sniedz konsultācijas par ētiskas rīcības jautājumiem.
- 5.2. Ētikas komisija darbojas uz tās nolikuma pamata. Ētikas komisijas nolikumu apstiprina LA Senāts.
- 5.3. Kodeksa normu pārkāpuma gadījumā personai ir tiesības iesniegt sūdzību par personālu LA vadībai vai, attiecīgi to pamatojot, nodot jautājuma izskatīšanu Ētikas komisijai. Ja LA vadības pārstāvis jautājumu nevar vienpersoniski un objektīvi atrisināt, viņš nodod jautājuma izskatīšanu Ētikas komisijai.
- 5.4. Ētikas komisija informē LA dibinātāju par izskatītajām lietām Ētikas komisijas nolikumā noteiktajā kārtībā.

6. Kodeksa ieviešana

- 6.1. Kodeksa principu ievērošana ir saistoša visam LA personālam.
- 6.2. Kodeksa saturu regulāri, bet ne retāk kā reizi piecos gados pārskata LA Senāts un nepieciešamības gadījumā sniedz priekšlikumus LA dibinātājam par kodeksa grozījumiem

Senāta priekšsēdētājs

Bīskaps Hanss Martins Jensons

Rīgā, 2018.gada _____.